

Feltámadunk!

Ez a felirat ékesíti temetők kapuit. Vigasztalásnak szánták, de csak közömbössé, semmitmondóvá tették az ígét. Ami olcsón mindenkié, annak nincs sok értéke. A feltámadás ugyan mindenkié, de kérdés, hogy mire támadunk fel s hogy boldogság-e akármilyen feltámadásra várni. Mert a Szentírás több feltámadásról beszél és mindenik más.

Jézus feltámadása sem volt mindenkire nézve vigasztaló. A tanítványok örültek neki, a nagytanács tagjai s a főpapok igyekeztek lehazudni a feltámadást s amikor a tanítványok hirdették, fenyegetéssel, gyilkossággal akarták elhallgattatni őket. Ma pedig a temetők kapuira irták ki, hogy feltámadunk, hogy a felírás mögött a néma sírok tanuskodjanak a felirat ellen. Nem a temetők kapuira kell a bizenyságtételnek hangoznia, hanem ujjongó, hívó szivekből kibelőle.

A Szebtírás három feltámadásról beszél: szellemi feltámadásról, melyet az apostol így fejez ki: "Serkenj fel te, ki aluszol; támadj fel a halottak közül és felvirrad neked Krisztus!" / Ef. 5, 14 / A római levél hatodik fejezetében pedig azt mondja az apostol, hogy ha Jézus halálának hasonmásával összenövünk, erői; de egyelőre csak annyival számolhatunk, hogy ezek az erők bensőnkben telegyűlnek s olykor testünk állapotán is segítenek, bár ideiglenesen s utána már a testi halál előtt is, mert az egész Krisztus virrad fel bennünk; mert teljes erejével jó belénk, hogy bennünk lakozzék és ereje meg is nyilatkozik ha mi ezt azzal meg nem akadályozzuk, hogy a magunk külön életét is élni akarjuk s Krisztus halálának hasonmásával eggyé nem leszünk. A baj nem abban, hanem abban, hogy ezt a feltámadást nem engedjük magunkban érvényesülni, hanem alkalmazott durva s kemény bánásmóddal lehet az érvényesülő húst magunkban elnyomni s ezt Pál úgy fejezi ki, mintha magunk ellen vivnánk ökölharcot. Ebben az ökölvívásban állutással kell tetsünket elnémitanunk, tehetetlenné tennünk. De kicsoda küzdelmet kell megvívunk addig magunkkal, amíg erre az ökölcsapásra készek vagyunk! Hányszor megyünk az életet keresni amikor a Krisztussal való meghalás utját kellene választanunk! Össze kell szednünk minden erőnket s úgy szállnunk szembe önmagunkkal; meg nem kegyelmezni magunknak, hanem halálra adnunk az önbert, azaz azt, mit eddig éltünk, amivel dicsekedtünk, amit alkottunk! Ehelyett mindent elkövetünk, hogy megakadályozzuk Krisztus győzelmét magunkban s minden erőnket átvett vetjük latba, hogy kíméletet eszközöljünk ki magunk iránt, ömberünkkel szemben Istentől. Ezért késik bennünk a feltámadás; azért erőtelene bennünk a feltámadás erői; ezért jut belénk oly kevés fény a feltámadott Krisztusból. De azért Isten nem szűn meg ébresztgetni bennünket: Serkenj föl! Támadj fel a halottak közül s támadást nekünk magunknak akarnunk kell, másként nem történik az meg bennünk. Amikor halljuk a szót: Serkenj fel!, e szónak minden igyekezetünkkel engedelmesskednünk kell.

A szellemi feltámadáson kívül a Biblia még két feltámadásról beszél. Egyiket első feltámadásnak nevezi s erre a választottak, vagy győzedelmesek jutnak el Jézus visszajövelekor. Ez a feltámadás Krisztus dicsőséges testéhez hasonló dicsőséges testben fog történni, mely Krisztus elé ragadtatik annak visszajövelekor. Az egyház ebben a testben a levegőégbe jut és nyilván annak a sötét szellemseregnek a helyét foglalja el, amely most az embervilág felett ott trónol s uralkodik. Azt olvassuk, hogy ebben a feltámadásban azok vesznek részt, akik Krisztusban halnak meg; de részeseivé lesznek és élve elválnak azok is, akiket akkor testi életben talál az Ur s akik szintén Krisztusban lesznek. Krisztusban lenni annyit jelent, mint Krisztust magunkban birni, mint ahogy ezt maga az Ur mondotta: ők mibennünk vannak és

Én ő bennük vagyok! / Jn. 17, 21. 23 / Ez azt jelenti, hogy a győzedelmesek egészen Jézusban és az Atyában élnek és rajtuk kívül más keresni valójuk nincs s hogy Jézus bennük él, azaz rajtuk keresztül mutatja meg életben Magát a világnak. Epen ez a győzelem: magunkat elveszíteni, Krisztust megnyerni s akik erre a belső, szellemi feltámadásra eljutnak, azok vesznek részt az első testi feltámadásban. A két feltámadás tehát egymással kapcsolatban van: aki szellemileg feltámad, az előre feltámad a többi ember közül s Krisztus-dicsőséges feltámadásának részese lesz.

A harmadik feltámadás, melyről az Írás beszél, az egyetemes feltámadás, melyben mindenki részt vesz, aki az első feltámadásból kimaradt. Erről a feltámadásról beszél többek közt Jel. 20. is, hol azt olvassuk, hogy a halál ki fogja téletré. Könyvek fognak felnyitni, s a halottak megítéltetnek. Felnyitják az élet könyvét is és aki abban bent nem találtatik, a tüzes kénköves mocsárba vetetik. Ezen a feltámadáson is lesznek olyanok, akik életre jutnak, mert nekük az élet könyvében találtatik majd; hiszen ok nélkül csak nem nyitják ki az élet könyvét akkor és senki el nem vész majd, aki Isten Nevét segítségül hívta; csak azok pusztulnak el, akiknek nem kellett a szabadulás; akik közönyösek maradtak az evangéliummal, Isten mentő akaratával szemben; akiknek a szellem ellen elkövetett káromlása sem ebben, sem a következő korszakban meg nem bocsátatik. Erről a feltámadásról szól Jézus, amikor azt mondta: "Eljő az óra, amikor a sírokban lévőek mindnyájan meg fogják hallani az Ő hangját s elő fognak jöni azok, akik derekasan cselekedtek az élet feltámadására s azok, akik remelést cselekedtek, az ítélet feltámadására." / Jn. 5, 28, 29 / . Hogy fognak előjönni ezek a halottak? Akik az élet feltámadására jönnek, nem lesznek győzedelmesek, mert azok már az első feltámadáskor elhagyták a holtak birodalmát és többé oda vissza nem térnek, hanem mindenkor az Úrral maradnak együtt s többé a menyasszonyt a Völégénytől semmi el nem választja. Ezek lesznek azok, akiknek munkája megég az ítélet tüzeiben, de ők maguk, mint tűzből kiragadott üszök, megmentetnek. Megmenekülnek; szeretet fogja őket megragadni; szeretet fogja őket lelkiük szomorúságából kiragadni; szeretet fogja őket fölemelni; de ők szomorúan, szegényesen, büntudattal fognak előjönni abban a tudatban, hogy életüket eltévésztették. Csak az irgalom fogja őket emelni, nem a győzelem tudata. Ugy fognak élni az új földön, mint a városok kívül lakó nemzetek, az életfájának gyógyító leveleire lesz szükségük, hogy magukhoz térjenek, végleg meggyógyuljanak. S hogy fognak jönni a reménytelenek! Kényszeredetten, szemüket eltakarva, a Birótól rettegve és mégis kénytelenek lesznek jönni és végül is szembe nézni az ítélettel! Kell jönniök és ők tudják, hogy nem maradhatnak el: a Bărăny hangja fogja hívni őket, akit megbántottak, semmibe vettek; maguknak újra megfeszítettek; kinek irgalmát eljártszották; kinek szeretetét kicsufolták! Jönnek tehát, de ahogy a Birónak szemébe néznek, egyszerre a kárhozát minden kinja meglepi őket; futva fognak menekülni a sötétségbe, hol nem látják a Birót és Bărănyt, csak önmagukat, undorító kénkö. mivoltukat s hol nem néz rájuk a Biró szeme, csak az égő kín marad meg, amit ez a két szempár lelkükben okozott.

Ezt a három feltámadást három halál előzi meg. A szellemi feltámadást megelőzi a szellemi halál, mely mellett a test lehet egyelőre fúrge és ép; de a szellem halála egyidő múlva kárlehetetlenül maga után vonja a test halálát. Jézus azt mondta: "Temessék el a halottak az ő halottaikat!" Azt akarta mondani: temessék el a szellemi halottak az ő testi halottaikat. Akik élnek akik Jézusban új világosságot láttak meg, azoknak nincs idejük a testi halállal foglalkozni, virágokat vinni a temetőbe, gyertyát gyújtani a sírokon, és ezekkel a pogány szokásokkal a halál fenségét, hatalmát hirdetni. Mintha a temető virága elfelejtethetné, hogy ott rothadás van! Mintha a temető gyertyája bevilágíthatná azt a mély éjszakát, amely az Isten nélkül sirba kerülő halottak lelkére berul! Szellemi halál éjszakája berul azokra is, akik a temetőbe úgy járnak, mint haza, mint otthonukba és nem látják azt a világosságot, amelyet Krisztus gyújtott ebben a világban. Reménytelenül, mint álvajjárók mennek ezen az életen által; a másik világ nekik rettegést jelent, a halottak sorsa berzalom s megreszketnek, ha a tulvilág közel jut hozzájuk. Próbálják

PEL

hazug vilárossággal vigasztalni magukat; a tulvilágot kifestik maguknak e világ mintájára; bebalzsamozzák a hullát, hogy örök életet biztosítsanak az embernek; ellátják utrávalóval a halottat; ételt visznek sírjára, hogy táplálják; varázsmondatokkal látják el a tulvilági utra, mint az egyiptomiak, hogy a rájuk támadó szörnyekkel szembe szálhassanak; de minden hiába, mert maguk nevetik ki az ilyen bálgaságokat és vetik el az üres vigasztalást. Tagadják, hogy van élet a síron túl, de azért félnek a halottaktól, hogy fel találjanak támadni. A halottak fölé sírhalmot raknak, nagy követ helyeznek el. Ma már nem tudják az emberek e szokás eredetét. Amikor ez a divat keletkezett, a földhalennal, a nagy kővel le akarták nyomtatni a halottat, hogy éjjel vissza ne járjon őket hácszeríteni. Mintha a másfél száz méter magas piramis alól nem tudna előjönni a lélek, ha arra ereje van! Jézus sírját őriztették, pecsétet helyeztek rá; de amikor az égi angyal megjelent, az őrizők elszaladtak s a drága test előjött a sírból. A halált nem lehet visszatartani, hogy áldozatát el ne vigye, de a feltámadást sem lehet megakadályozni, ha Isten ereje a holtat előhívja a sírből! De nem a testnek szól a feltámadásra hívó szózat, hanem a léleknek. A naimi ifju lelkének mondta Jézus: "Ifju, neked mondom, kelj föl!" A lélek hallotta meg a hívást és a lélek magához vette a testet. A zsinagógafő leányának sem a teste, hanem a lelke hallotta a szólítást: "Talitha kumi!" Nem Lázár négy napos holtteste, hanem a lelke engedelmeskedett Jézus hívásának: "Lázár, jöjj elő!" A léleknek akarnia kell a föltámadást; a léleknek engedelmeskednie kell, különben nem lesz föltámadás! A haláltól és a halottaktól való félelem, a halálnak adott tisztelet a virág és gyertyadiszben, a halott kultusz és temető-jérás szokása mutatják, hogy a halál hatalma milyen nagy az emberi lélekben; a szellemi föltámadás töri össze ezt a rettentő erőt a lélekben; a szellemi föltámadás lázadás a halál ellen, a halál hatalma ellen, a halál törvénye ellen.